

створення психологічно комфортної атмосфери, а також технічного оснащення, що дозволяє коректно вести відеозапис допиту та в подальшому використовувати його для ведення слідства без здійснення повторних допитів. Організація роботи здійснюється на основі індивідуального підходу до кожної дитини з урахуванням її вікових та психологічних особливостей. «Зелена кімната» допомагає дітям відчувати домашню атмосферу, сприяє довірливому спілкуванню з дорослими. Система роботи в «зелених кімнатах» враховує вікові та психологічні особливості як тих дітей, котрі перебувають у конфлікті (скоїли правопорушення або злочини), так і тих, що є в контакті із законом (стали жертвами або свідками злочину чи правопорушення). Для цих дітей необхідні особливі, порівняно із дорослими, юридичні процедури, соціальний супровід, психологічна допомога та реабілітаційні послуги [1, с. 22].

Висновок. На даний час підрозділ ювенальної превенції є дуже важливим в системі Національної поліції, тому що сучасний злочинний світ «омолоджується», тому протидія і попередження злочинності покладається на плечі саме даного підрозділу, в зв'язку з чим профілактичні дії та робота з неповнолітніми – є важливою складовою частиною роботи поліції в Україні, що дасть змогу попередити та знизити ризики виникнення злочинних контингентів серед молодого населення.

Список бібліографічних посилань

1. Кримінальний кодекс України : закон України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.

2. Методичні рекомендації щодо опитування дітей, що стали свідками та/або жертвами насильства, а також вчинили насильство : метод. посіб. / авт.-упоряд.: Д. Пурас, О. Калашник, О. Кочемировська, Т. Цюман ; за заг. ред. Т. Цюман. Київ : ФОП КЛИМЕНКО, 2015. 114 с.

Одержано 26.03.2019

УДК 343.98

ТЕТЯНА ІВАНІВНА САВЧУК,

кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри криміналістики та судової експертології факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0001-8024-5136>

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

За час незалежності в Україні значно збільшилась кількість корупційних правопорушень, а в останні десятиліття українське суспільство зазнало значних змін, що спричинили сплеск корупції, яка стала на перешкоді демократизації та інтеграції нашої держави у європейський простір.

Корупція не лише становить загрозу розвитку держави та стабільності й безпеці суспільства, а й сприяє підриву її демократичних інститутів та цінностей. Поширення корупції має вкрай негативний вплив на формування і діяльність органів державної влади, підриває довіру громадян до них, зводить нанівець принцип верховенства права та руйнує засади моралі та почуття справедливості в суспільстві, а також підриває авторитет України на міжнародній арені, створюючи тим самим безпосередню загрозу національній безпеці [1, с. 213].

Ефективна протидія корупції в Україні, крім наявності відповідної політичної волі, вимагає належного законодавчого забезпечення, формування ефективної системи державних органів, забезпечення належного координування напруження та реалізації антикорупційної політики, заходів запобігання корупції, а також її подолання [2, с. 150].

Основними заходами протидії корупції та здійснення антикорупційного контролю є:

- 1) спостереження за поведінкою, службовими контактами державних службовців тощо;
- 2) періодичне вивчення документів щодо діяльності державного службовця за певний період;
- 3) визначення кола посадових осіб та громадян, з якими державний службовець з корисливих мотивів контактує в процесі роботи, встановлення осіб, з якими такі контакти здійснюються систематично;
- 4) проведення співбесід із державним службовцем, його керівником та іншими працівниками органу виконавчої влади з певного кола питань;
- 5) проведення планових перевірок діяльності державного службовця, оцінка законності та обґрунтованості його дій;
- 6) аналіз даних

оперативного, статистичного та інших видів обліку; 7) моніторинг конкретних управлінських процедур, прийняття рішень, у зв'язку з якими найчастіше вчиняються корупційні правопорушення, поведінки посадових осіб, які відіграють певну роль у прийнятті таких рішень [2, с. 154].

На нормативно-правовому рівні засади боротьби із корупцією закладені у Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020». Метою вказаної стратегії є впровадження в Україні європейських стандартів життя та вихід України на провідні позиції у світі. Одним із векторів стратегії розвитку є вектор безпеки, який передбачає проведення антикорупційної реформи.

Основною метою антикорупційної реформи є суттєве зменшення корупції в Україні, зменшення втрат державного бюджету та бізнесу через корупційну діяльність, а також підвищення позицій України у міжнародних рейтингах, що оцінюють рівень корупції. Це буде досягнуто завдяки належній реалізації нової Антикорупційної стратегії та успішному впровадженню нових антикорупційних механізмів. Серед них – декларування майнового стану публічних службовців, запобігання та врегулювання конфліктів інтересів, перевірка доброчесності службовців та моніторинг їхнього способу життя. Подолання політичної корупції вимагає докорінної реформи системи політичного фінансування. Важливим є використання новітніх технологій, зокрема для забезпечення державою доступу до інформації у формі «відкритих даних» [3].

Таким чином, на сьогоднішній день профілактика, запобігання та протидія будь-яким корупційним правопорушенням залишається першочерговим завданням в Україні. Вітчизняний законодавець охопив поняттям «корупційне правопорушення» кримінальний та адміністративний прояв протиправної поведінки посадової особи органу державної влади та особи якій делеговані державницькі функції, в тому числі боротьбу з корупцією, за умови що об'єктивна і суб'єктивна сторони дії, або бездіяльності характеризуються отриманням неправомірної вигоди посадовою особою, або пов'язаними з нею особами. Так, Закон України «Про запобігання корупції» в статті 1 визначає, що за вчинення корупційного правопорушення встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність [4].

Одними із найнебезпечніших корупційних правопорушень є корупційні злочини. Слід погодитися із О. В. Шемякіним, який вважає, що структура протидії корупційній злочинності містить три комплекси (напрями) різноаспектних зусиль суспільства та держави, спрямованих на стримання корупційної злочинності в соціально допустимих межах: 1) запобігання корупції як соціальному явищу; 2) запобігання вчиненню корупційних злочинів; 3) кримінально-правове реагування на вчинені корупційні злочини [5, с. 17].

Враховуючи викладене можна дійти висновку, що протидія корупції є одним із пріоритетних напрямків діяльності державних органів різних рівнів, та полягає у проведенні різноаспектних заходів за різними напрямками. Успішність такої боротьби сприятиме розвитку демократичної, правової та економічно стабільної держави, яка стане гідним партнером для європейського співтовариства.

Список бібліографічних посилань

1. Скулиш Є. Прояви корупції у сучасних умовах. *Право України*. 2010. № 11. С. 213–227.
2. Корупція: теоретико-методологічні засади дослідження / кер. авт. кол. І. О. Ревак. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2011. 220 с.
3. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» : указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (дата звернення: 22.03.2019).
4. Про запобігання корупції : закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 22.03.2019).
5. Шемякін О. В. Протидія і запобігання корупційним злочинам у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2013. 19 с.

Одержано 26.03.2019